

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Et liv genoplevet i erindringen, Bind I 1812-42

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Et liv genoplevet i erindringen", i Heiberg, Johanne Luise: *Et liv genoplevet i erindringen*, udg. af Niels Birger Wamberg , Gyldendal, 1973-74., s. 135. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr01-shoot-idm139849789152304/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Et liv genoplevet i erindringen

EN UBESINDIGHED

Sørejsen gik heldigt, og glad hilste jeg atter det kære København. Jeg drog atter ind i det hyggelige, selskabelige hus, omgivet af de gamle omgangsvener. Jeg hilste alt, gader, torve, mennesker med glæde og følte et overmål af legemlig kraft i forening med ungdom og lykke i alt, hvad jeg foretog mig. Dette udartede hos mig hidtil betænksomme pige til en letsindighed og tankeløshed, som jeg desværre snart måtte bøde hårdt for. I slutningen af den sidste teatersæson var en ung, smuk kandidat blevet antaget ved teatret. Han gjorde lykke hos publikum, alle roste ham som menneske og virkelig var han en god, dannet og forstandig ung mand. Han havde fra det første øjeblik af udmærket mig fremfor alle og kastede desværre sin godhed på mig i den grad, at det var tydeligt for alle, hvad hans tanker var, og hvor alvorlig en interesse han havde for mig. Den megen omtale, jeg i Norge havde været udsat for, begyndte nu også i hjemmet, idet man snart forlovede mig med en, snart med en anden. Snart hed det, at en havde berøvet sig livet for min skyld, snart at jeg havde bragt den og den til fortvivlelse. At mangen en forrykt tilbøder gjorde sig til latter ved sin opførsel og bar sin tilsyneladende fortvivlelse til skue, var det ikke muligt for mig at hindre, og bysnakken gjorde en myg til en elefant. [Ja, for at man kan få et begreb om, hvor vidt denne sladder gik, vil jeg anføre dette: jeg har alt engang omtalt, at jeg var en stor syerske og udførte alt kvindeligt arbejde med lyst og lethed. Således havde jeg broderet mig garneringen til en kjole, som jeg pyntede mig med på en aftenunderholdning, hvor jeg fremsagde et digt. Denne kjole gjorde en sådan opsigt, at min faderlige ven, Collin, kaldte mig til sig og på sin milde, hjertelige måde spurgte mig, om jeg ikke nok ville sige ham, hvorfor jeg havde denne kjole, da byen talte om alle-slags. Forundret hørte jeg på ham og svarede, at jeg selv havde syet den, hvilket madam W. kunne bevidne. Rørt klappede han mig på kinden og sagde: »Jeg tror dig, min egen kære Hannel! Bryd dig ikke om, hvad jeg har sagt.« Da jeg kom hjem, fortalte jeg madam W. denne besynderlige samtale og bad hende tale med

Collin for at få at vide, hvad dette havde at betyde. Få dage efter fortalte hun mig, at Collin havde sagt hende, der gik det rygte, at en fornem og anset mand havde lagt an på at vinde mig, og at det var fra ham, jeg havde denne pragt. »Jeg sagde Collin,« vedblev hun, »at der ikke var skygge af sandhed heri, at du var en lille heks i at sy, og at den hele stads havde kostet dig få rigsdaler til det klare tøj, hvorpå broderiet var anbragt.« Hvad det var for en mand, der lagde an på at købe mig, har jeg aldrig erfaret, og han har rimeligvis slet ikke været til.]

Madam W. og andre af mine venner yrede ofte, at det ville være godt, om jeg snart gjorde et valg, så fik al den sladder en ende. »Vælg en skuespiller,« yrede hun da ofte, »thi det er det eneste rigtige valg for en skuespillerinde.« (Nu véd jeg, at det er det dårligste valg.) »Den opmærksomhed, som nu hviler på ehvert af dine skridt, falder bort, når du har en mand ved din side til dit forsvar.« Jeg var selv træt af alt dette og ønskede at kunne gå nogenlunde i fred. Jeg modtog derfor hin skuespillers kur og tænkte: »Ja, måske har hun ret.« Således bidrager ofte små, flove begivenheder til at bestemme os til skridt, som kunne have indflydelse på vort hele liv. Samme skuespiller kom oftere i det Wexschallske hus. Alle, der bemærkede hans hensigter, slog ideligt på, at han netop var en mand for mig, og at jeg trængte til en støtte. Madam W. gentog ofte sin mening: at kun ved at gifte sig med en, der udøvede samme kunst, kunne man blive lykkelig; og hun lod ret til at synes om den mand, som alle så var på vej til at tilbyde mig sin hånd. Jeg hang ved denne moderlige veninde med mit hele hjerte, og uden i mindste måde at vilje vælte skylden over på hende for det skridt, jeg gjorde, tror jeg dog, at den tanke: at behage hende ved dette valg, var min fornemste om end barnagtige grund – såfremt jeg da virkelig havde grunde for, hvad jeg gjorde.

En dag, da hin skuespiller og jeg var ene i stuen, anholdt han om min hånd. Jeg svarede hverken ja eller nej. Han tænkte: »Hvo som tier, samtykker,« og tog denne tavshed for et ja. Og da de andre i samme øjeblik kom til, erklærede han henrykt for dem, at vi var forlovede. I samme øjeblik for det som et lyn igennem mig, og en rædsel betog mig, der tydeligt sagde mig, at jeg her havde begået en dårskab. Men at udbryde i dette øjeblik, da jeg så hans henrykkelse og de andres glæde og tilfredshed: »Nej, jeg vil og